

Список використаних джерел:

1. Катасонов В. Проектное финансирование как новый метод организации в реальном секторе экономики: монография. Москва: [s. n.], 1999. 167 с.
2. Офіційний сайт агентства “Thomson Reuters”. URL: <http://dmi.thomsonreuters.com>.
3. Офіційний сайт “IJGlobal”. URL: <https://ijglobal.com/league-tables>.
4. Global Project Finance Review / Full Year 2016 / Project Finance / Managing Underwriters. URL: http://dmi.thomsonreuters.com/Content/Files/4Q2016_Global_Project_Finance_Review.pdf.
5. Global Project Finance Review / Full Year 2017 / Project Finance / Managing Underwriters. URL: http://dmi.thomsonreuters.com/Content/Files/4Q2017_Global_Project_Finance_Review.pdf.
6. Global Project Finance Review / First Quarter 2018 / Project Finance / Managing Underwriters. URL: <http://www.pfie.com/Journals/2018/04/25/e/v/u/PFI-Financial-League-Tables-Q1-2018.pdf>.
7. Кутлукаева А. Порівняльний аналіз поточного стану проектного фінансування на розвинутих ринках (в Росії і за кордоном). Молодий вчений. 2017. № 12. С. 315–319. URL: <https://moluch.ru/archive/146/41028>.

ГЛОБАЛЬНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ РАЗВИТИЯ РЫНКА ПРОЕКТНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ

Аннотация. Статья посвящена аналитическому обзору рынка проектного финансирования в мире. Автором исследована динамика глобального рынка проектного финансирования, выявлены ее основные тенденции и причины изменения. Рассмотрена структура этого рынка в разрезе отраслей, субъектов и методов проектного финансирования. Определены региональные особенности развития рынка проектного финансирования, а также идентифицированы проекты, которые представляют наибольший интерес для его участников. На основе собранных данных сделано предположение о развитии глобального рынка проектного финансирования в 2018 г.

Ключевые слова: проектное финансирование, глобальный рынок, проектные облигации, корпоративные права, доленое финансирование, банковское кредитование, кредиты международных финансово-кредитных учреждений, субъекты рынка.

GLOBAL SURVEY OF PROJECT FINANCING MARKET DEVELOPMENT

Summary. The article is devoted to analytical review of project financing market in the world. The author researched dynamics of the global project finance market, discovered its main trends and causes of change. The structure of this market was observed in terms of branches, subjects and methods of project financing. The regional peculiarities of development of the project financing market were determined, as well as the projects which are of the greatest interest to its participants were identified. Based on the collected data, assumptions about the development of the global project finance market in 2018 were made.

Key words: project financing, global market, project bonds, corporate rights, share financing, bank lending, loans of international financial institutions, market players.

УДК 657

Шестерняк М. М.

*кандидат економічних наук,
викладач кафедри аудиту, ревізії та аналізу
Тернопільського національного економічного університету*

Shesternyak M. M.

*PhD in Economics,
Lecturer in Department of Auditing, Inspection and Analysis
Ternopol National Economic University*

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ

Анотація. У статті розглянуто проблемні питання основних видів сучасного економічного аналізу та їх застосування. Виокремлено види сучасного економічного аналізу, які найчастіше застосовують на практиці, а саме економічний аналіз, оперативний аналіз, інвестиційний аналіз, інноваційний аналіз, діагностичний аналіз, аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів, стратегічний аналіз, маркетинговий аналіз, функціонально-вартісний аналіз. Подано обґрунтування щодо застосування кожного з цих видів економічного аналізу та їх характеристику. З'ясовано, що в окремих наукових дослідженнях зустрічаються нові терміни та словосполучення, що характеризують економічний аналіз, мають дискусійний характер теоретичного спрямування та на практиці майже не використовуються. Встановлено, що такими видами є потенціалогічний аналіз, онтологічний аналіз та епістемологічний аналіз.

Ключові слова: економічний аналіз, види економічного аналізу, сучасний економічний аналіз, оперативний аналіз, інвестиційний аналіз, інноваційний аналіз, діагностичний аналіз, аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів, стратегічний аналіз, маркетинговий аналіз, функціонально-вартісний аналіз.

Вступ та постановка проблеми. Динамічний розвиток сучасної економіки, швидкість науково-технічного прогресу, зростаюча конкуренція, дефіцит джерел фінансування, наявність кризових явищ, перенасичення неперевіреної інформації зумовлюють досліджувати проблеми економічного аналізу як однієї з важливих складових економічних наук, що з'ясує достовірність та надійність висновків, допомагає отримати якісну інформацію та зробити правильний вибір стратегії розвитку підприємства. Значення економічного аналізу в процесі управління в умовах нестабільності та відсутності прогнозованості змін вітчизняної економіки суттєво зростає, оскільки економічний аналіз є дієвим засобом доцільності прийняття правильних управлінських рішень для стійкого та ефективного функціонування підприємства. Тому для науковців та практиків сьогодні важливим є дослідження видів саме сучасного економічного аналізу, які вкрай необхідні для функціонування того чи іншого підприємства, щоб не застосовувати на практиці застарілі види, що давно втратили свою актуальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Складовими загального потенціалу підприємства є виробничі, фінансові та кадрові резерви, що потребують впровадження дієвих важелів для його ефективного управління. Одним з таких ключових важелів виступає саме економічний аналіз, спрямований на вирішення багатьох проблемних питань, досягнення цілей та поставлених завдань.

Економічний аналіз є засобом створення основного ресурсу постіндустріальної економіки – інформації, невід'ємним елементом у діяльності підприємств, адже досліджує їх функціонування, вивчає резерви виробництва, дає оцінку стану аналізованого об'єкта, є базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі наявної інформації, допомагає визначити напрями підвищення ефективності діяльності та дає змогу спрогнозувати розвиток у майбутньому. На початку свого розвитку та становлення економічний аналіз був пов'язаний тільки з обліком та статистикою, однак з поглибленням економічної роботи на підприємстві виникає необхідність виділення аналізу як окремої системи знань, що вивчає господарські процеси, їх взаємозв'язок, взаємозалежність і взаємозумовленість [1, с. 233].

Вагомий внесок у дослідження теоретичної та методологічної бази економічного аналізу зробили видатні вчені, зокрема М.Д. Білик, Ф.Ф. Бутинець, В.А. Дерій, І.П. Житна, Г.І. Кіндрацька, І.Д. Лазарішина, Б.М. Литвиц, Є.В. Мних, Ю.С. Цал-Цалко, М.Г. Чумаченко, С.І. Шкарабан [2–10]. Проте сучасна економіка вимагає уточнення, доповнення та адаптації до нових умов господарювання методики аналізу. Проведені дослідження показують, що з'являються нові види, прийоми та способи аналізу, а це сприяє всебічному вивченню економічних явищ і процесів, що відбуваються у вітчизняній економіці. Перед науковцями та практиками постають нові проблеми економічного аналізу та його теорії. Прикладний аспект сучасного економічного аналізу потребує визначеності окремих теоретико-методологічних питань, до яких належать перегляд і уточнення його видів.

Метою роботи є поглиблення теоретичних засад економічного аналізу в сучасних умовах господарювання, що допоможе вивченню, розробці та застосуванню нових видів, прийомів і способів аналізу на практиці.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- 1) дослідження проблемних питань основних видів сучасного економічного аналізу та їх застосування;
- 2) виокремлення видів сучасного економічного аналізу, які найчастіше застосовуються на практиці;

- 3) обґрунтування правомірності застосування основних видів економічного аналізу;

- 4) з'ясування нових термінів та словосполучень, що характеризують економічний аналіз.

Результати дослідження. Аналіз процесів та явищ господарської діяльності здійснюють ще на початку виникнення людства. Найперші прийоми аналізу прийшли до нас з Давньої Греції. У XIX ст. аналіз поглиблено та розширено в таких країнах, як Англія, Німеччина та Франція. На початку XX ст. економічний аналіз розпочинає свій розвиток в Україні. На практиці економічний аналіз широко застосовують для комплексного системного вивчення економіки підприємств та пошуку резервів збільшення виробництва продукції. Стрімко розвивається теорія економічного аналізу та вдосконалюються його методики. Так, у практичну діяльність впроваджують способи та прийоми аналізу для пошуку резервів скорочення витрат, зростання продуктивності праці, збільшення обсягу продукції [11, с. 121].

Як відомо, економічний аналіз як наука репрезентує собою систему спеціальних знань, яка пов'язана: а) з дослідженням економічних процесів у їх взаємозв'язку, що складаються під дією об'єктивних економічних законів і суто суб'єктивних факторів; б) з науковим обґрунтуванням бізнес-планів та об'єктивною оцінкою їх виконання; в) з виявленням позитивних і негативних факторів та кількісним вимірюванням їх дії; г) з розкриттям тенденцій і пропорцій господарського розвитку та визначенням невикористаних внутрішньогосподарських резервів; д) з узагальненням передового досвіду та прийняттям оптимальних управлінських рішень. Дослідження економічних процесів розпочинається з одиничного (з окремого факту господарського) явища чи ситуації, які в сукупності є господарським процесом. Доцільно також зауважити, що, аналізуючи одиничне, враховуємо і загальне явище.

Зміни, що відбуваються в сучасних ринкових відносинах, висувають нові вимоги до організації та проведення економічного аналізу. Зокрема, розширюється сфера застосування економічного аналізу, посилюється роль аналізу фінансових позицій суб'єктів господарювання, маркетингового та інноваційно-інвестиційного аналізу. Економічний аналіз стає вагомим інструментом в оптимізації облікової, податкової, інвестиційної, кредитної та маркетингової політики підприємств. Водночас значна кількість підприємств повною мірою не реалізує можливості економічного аналізу для вирішення вищезазначених проблем [11, с. 122].

Важливим чинником для успішного та якісного наукового дослідження є чіткість визначення базових понять. Як стверджує відомий російський учений Ф.Д. Лівшиць, «для будь-якої науки термін – не просто слово, а слово основне. За кожним терміном стоїть наукове поняття більшого або меншого ступеня важливості, з цих понять складаються наукові судження, а сукупність наукових суджень й формує теорію науки. Тому боротьба за чистоту термінів, за їх точність, за їх адекватність поняттям, що їх відображають, – одна з важливіших задач кожного, хто працює у науці» [12, с. 147].

Звернемо увагу на те, що серед науковців немає єдиної позиції щодо цього питання. Так, основна різниця в наявних класифікаціях економічного аналізу формується в термінологічній невизначеності сутності понять «вид», «форма» та «напрямок». А це зумовлює розбіжності понятійного апарату економічного аналізу. Відсутність єдності серед вчених щодо виокремлення класифікаційних ознак стримує подальший розвиток методології економічного аналізу.

Основні види сучасного економічного аналізу

Види економічного аналізу	Обґрунтування щодо застосування виду економічного аналізу, його характеристика
Оперативний аналіз	Сучасні комп'ютерні технології, що використовують підприємства для автоматизації системи управління фінансово-господарською діяльністю, створюють необхідні умови для вдосконалення оперативного аналізу. Саме оперативний аналіз дає змогу своєчасно втрутитись у господарські процеси та правильно їх спрямувати, у короткі терміни отримати інформацію про своєчасне виконання договірних зобов'язань, стан розрахунків, виконання виробничої програми тощо. Оперативний аналіз є системою щоденного спостереження та оцінювання відхилень фактичного стану досліджуваного об'єкта від регламентованих показників, визначення причин та можливих наслідків таких відхилень, розроблення механізмів швидкого втручання в господарські процеси для реалізації ефективної діяльності підприємства, набуває особливого значення в умовах нестабільної виробничої, фінансової та комерційної діяльності підприємств. Перевагою оперативного аналізу є його дієвість, тобто можливість управлінського апарату своєчасно втрутитись у господарські процеси та правильно спрямувати їх.
Інвестиційний аналіз	Практика свідчить про те, що за попередні роки збільшилась кількість підприємств, які в результаті ефективного управління своєю діяльністю почали володіти значним капіталом для інвестування в діяльність інших фірм. Сьогодні серед великої кількості видів інвестицій перед підприємством постає питання вибору правильного варіанта інвестиційного рішення. При цьому потрібно врахувати фактори, які мають вплив на прийняття інвестиційного рішення, зокрема вид інвестиції, вартість інвестиційного проекту, обмеженість фінансових ресурсів, доступних для інвестування, ризик, пов'язаний з прийняттям того чи іншого рішення. Особливої актуальності набувають методи аналізу та оцінки ефективності інвестиційних проектів. Як наслідок, перспективним напрямом економічного аналізу стає інвестиційний аналіз. Реалії вітчизняної економіки потребують розроблення власних комплексних методик інвестиційного аналізу та впровадження й адаптації зарубіжного досвіду в цій галузі.
Інноваційний аналіз	Впровадження інновацій є рушійним чинником ефективного розвитку як окремого підприємства, так і економіки країни загалом. Високий рівень економічного розвитку країни залежить від рівня інноваційної діяльності кожного господарюючого суб'єкта. Тому політика держави потребує побудови інноваційної економіки. Облік інновацій, розкриття інформації про них у фінансовій звітності, оцінювання результатів інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, обґрунтування системи показників інноваційної діяльності, розробка комплексних методик її аналізу вимагають нових концептуальних підходів та розвитку ще одного напрямку економічного аналізу, а саме інноваційного аналізу.
Діагностичний аналіз	Однією з найбільш актуальних проблем сучасної ринкової економіки є проблема неплатоспроможності, банкрутства боржника, не спроможного виконувати свої зобов'язання та погасити кредит. Виникає потреба виявлення факторів та причин фінансової неспроможності суб'єкта господарювання, об'єктивної ідентифікації ознак банкрутства за допомогою діагностичного аналізу. Саме діагностичний аналіз спрямований на обґрунтування ефективних заходів щодо фінансового оздоровлення підприємства. Проте методика діагностичного аналізу недосконала та потребує уточнень системи показників, методів та процедур аналізу.
Аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів	В сучасних ринкових відносинах вагоме місце посідає аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів. Головним джерелом інформації є бухгалтерська (фінансова) звітність. Відповідно, виникає потреба розробки методичних положень її аналізу, спрямованого на вдосконалення аналітичних можливостей окремих звітних форм, створення механізмів усунення негативних факторів та вжиття своєчасних заходів щодо його оздоровлення.
Стратегічний аналіз	Світова практика ведення бізнесу свідчить про те, що більшість підприємств, які досягли значних результатів у підприємницькій діяльності, застосовувала систему стратегічного управління. Стратегічний аналіз як складова частина процесу стратегічного управління дає змогу дослідити зовнішнє та внутрішнє середовище, сформулювати місію та стратегічні цілі підприємства, які є підґрунтям вибору стратегії, спрямовується на вирішення довгострокових глобальних проблем. При цьому стратегічний аналіз здійснюється на кожному етапі, а саме від формування до реалізації та контролю за реалізацією.
Маркетинговий аналіз	Щоби втриматись на ринку, сучасне підприємство зосереджує усю свою діяльність на продажу товарів, продукції, робіт, наданні якісних послуг, а це зумовлює необхідність розвитку ще одного напрямку аналітичних досліджень, а саме маркетингового аналізу. Маркетинговий аналіз як складова частина економічного аналізу спрямований на вивчення ринків збуту, попиту на продукцію, її конкурентоспроможність, формування цінової політики, тощо.
Функціонально-вартісний аналіз	Практика свідчить про те, що для виявлення резервів економії матеріальних, трудових і грошових ресурсів на виробництво продукції досить часто застосовують найбільш ефективний вид економічного аналізу, а саме функціонально-вартісний аналіз. Його можна розглядати як підсистему комплексного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства. В сучасних економічних умовах актуальним є розширення сфери застосування функціонально-вартісного аналізу. Перспективи подальшого розвитку функціонально-вартісного аналізу полягають у тому, щоби впровадити у його методичку економіко-математичні методи та комп'ютерні технології оброблення інформації.

Джерело: складено автором

Як зазначає академік А.Ф. Павленко, «щоб відповідати сучасним вимогам, методика економічного аналізу повинна наближатися до життєвих потреб підприємства, відповідати повсякденним запитам управління, бути надійним економічним інструментом управління підприємством» [13, с. 28]. Водночас академік М.Г. Чумаченко наголошує на тому, що зростання числа об'єктів економічного аналізу, розширення понятійних меж його предмета обумовлюватиме подальше зростання числа його видів, форм і напрямів, тому фахівцям-аналітикам необхідно досягти єдності щодо класифікації видів економічного аналізу [13, с. 26].

А.Д. Шеремет та Р.С. Сайфулін стверджують, що «кожен вид економічного аналізу має самостійну, науково обґрунтовану ціль, специфічні об'єкти та єдиний метод дослідження» [14, с. 20].

Професор С.І. Шкарабан переконаний у тому, що кожен вид економічного аналізу має свій зміст, об'єкти дослідження, джерела інформації та різні строки проведення [15, с. 571].

У сучасний період в окремих наукових дослідженнях зустрічаються нові терміни та словосполучення, що характеризують економічний аналіз, мають дискусійний характер теоретичного спрямування та на практиці майже не використовуються. До таких видів можна віднести:

- потенціалогічний аналіз (дослідження можливого стану будь-якого явища або предмета);
- онтологічний аналіз (рівень аналізу знань, в основі якого лежить визначення предметної галузі в термінах сутностей, відносин між ними, а також дій над сутностями (інакше кажучи, аналіз предметної галузі));
- епістемологічний аналіз (дослідження понятійного, змістовного боку явища).

Проведені нами дослідження свідчать про те, що, незважаючи на чималу кількість видів та класифікацій економічного аналізу, на практиці найчастіше застосовують лише кілька основних видів сучасного економічного аналізу, які охарактеризовані в табл. 1.

Як видно з табл. 1, розглянуті види економічного аналізу, а саме оперативний, інвестиційний, інноваційний, діагностичний, аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів, стратегічний аналіз, маркетинговий аналіз та функціонально-вартісний аналіз, застосовуються на практиці в сучасний період найчастіше, проте дослідження їх характеристики свідчить про те, що вони потребують досконалого вивчення та розроблення власних комплексних методик застосування. Вищезазначені

види економічного аналізу як сучасні напрями розвитку класичного економічного аналізу перебувають на етапі сталого розвитку як у теоретичному, так і в методичному аспектах, а також потребують серйозної уваги з боку як науковців, так і практиків.

Єдність сутності, предмета й методу – це те, що об'єднує усі види економічного аналізу. При цьому кожен його вид має свою сферу використання та специфіку, обумовлену суб'єктом проведення аналізу.

Таким чином, економічний аналіз вивчає господарські процеси, їх взаємозв'язок, взаємозалежність і взаємозумовленість. Причинний або факторний аналіз виходить з того, що кожен фактор, кожна причина отримують відповідну оцінку.

Сучасний стан економічного аналізу можна охарактеризувати як абстрактно-логічний метод пізнання, котрий розширює сфери застосування та змінює свої завдання і функції, щоб адаптуватися до нових умов господарювання. Проведені дослідження показують, що аналітичні дослідження потрібно спрямувати на такі нові сфери:

- 1) поглиблене вивчення потреб ринку;
- 2) ґрунтовне дослідження ефективності інвестицій;
- 3) ретельне вивчення кредитної та конкурентної здатності підприємств усіх форм власності;
- 4) абсолютне дослідження пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної діяльності;
- 5) вивчення вимог споживачів щодо якості товарів та надання послуг [1, с. 235].

Висновки. Отже, на основі проведених досліджень сучасного економічного аналізу та його основних видів можна зробити такі висновки:

- 1) в сучасний період на практиці найчастіше застосовуються такі види економічного аналізу, як оперативний, інвестиційний, інноваційний, діагностичний, аналіз власного фінансового стану та його ділових партнерів, стратегічний, маркетинговий та функціонально-вартісний;
- 2) потенціалогічний аналіз, онтологічний аналіз та епістемологічний аналіз є новими видами аналізу, що мають дискусійний характер теоретичного спрямування та на практиці майже не використовуються;
- 3) дослідження основних видів сучасного економічного аналізу дає підставу детальніше ознайомитися з ними практикам та розширювати сфери їх застосування.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі пов'язані з формуванням рекомендацій методичного характеру щодо застосування основних видів сучасного економічного аналізу на практиці.

Список використаних джерел:

1. Шестерняк М.М. Економічний аналіз: перспективи розвитку. Економічний і соціальний розвиток України у XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації: збірник тез доповідей XV Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Тернопіль, ТНЕУ, 29–30 березня 2018 р.). Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2018. С. 233–235.
2. Житна І.П., Тацій І.В., Житний П.С. Економічний аналіз: навчальний посібник. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. 296 с.
3. Дерій В.А. Проблеми теорії науки, методики й організації навчання і практики економічного аналізу. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 6. С. 3–12.
4. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: теорія і практика: підручник / за ред. А.Г. Загороднього. Львів: Магнолія Плос, 2006. 428 с.
5. Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: Хай-Тек Прес, 2008. 336 с.
6. Мних С.В. Сучасна парадигма економічного аналізу в Україні. Вісн. Львів. комерц. акад. Сер. Економічна. 2004. Вип. 16. С. 76–79.
7. Мних С.В. Економічний аналіз: підручник. Київ: Знання, 2011. 630 с.
8. Шкарабан С.І., Лазаришин І.Д. Характеристика стану економічного аналізу в Україні. Економічний аналіз: зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. Тернопіль, 2010. Вип. 5. С. 10–13.
9. Економічний аналіз: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. Ф.Ф. Бутиця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.
10. Боллої М.А., Бурчевський В.З., Горбатов М.І. та ін. Економічний аналіз: навчальний посібник / за ред. М.Г. Чумаченка. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2003. 556 с.

11. Шестерняк М.М. Сучасний стан розвитку економічного аналізу. Соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 18 квітня 2018 р.: у 2-х т. Т. 1 / ред. кол.: ВНШЕ ТНЕУ Тернопіль: Крок, 2018. С. 121–123.
12. Лившиц Ф.Д. К вопросу о стандартизации терминов статистической науки. Научные труды по экономике и статистике. 1999. Вып. 73. С. 146–158.
13. Павленко А.Ф., Чумаченко М.Г. Трансформація курсу «Економічний аналіз діяльності підприємства»: наук. доповідь. Київ: КНЕУ, 2001. 88 с.
14. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. Москва: ИНФРА-М, 1995. 176 с.
15. Шкарабан С.І. Місце оперативного економічного аналізу в підготовці спеціалістів в сфері економіки. Проблеми формування ринкової економіки: міжвід. наук. зб., заснов. у 1992 р. Спец. вип.: Трансформація курсу «Економічний аналіз діяльності підприємства». Київ: КНЕУ, 2002. С. 571–577.

СОВРЕМЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ И ЕГО ОСНОВНЫЕ ВИДЫ

Аннотация. В статье рассмотрены проблемные вопросы основных видов современного экономического анализа и их применение. Выделены виды современного экономического анализа, которые чаще всего применяют на практике, а именно экономический анализ, оперативный анализ, инвестиционный анализ, инновационный анализ, диагностический анализ, анализ собственного финансового состояния и его деловых партнеров, стратегический анализ, маркетинговый анализ, функционально-стоимостной анализ. Даны обоснование касательно применения каждого из этих видов экономического анализа и их характеристика. Определено, что в отдельных научных исследованиях встречаются новые понятия и словосочетания, которые характеризуют экономический анализ, имеют дискуссионный характер теоретического направления и на практике почти не используются. Установлено, что такими видами являются потенциалогичный анализ, онтологический анализ и эпистемологичный анализ.

Ключевые слова: экономический анализ, виды экономического анализа, современный экономический анализ, оперативный анализ, инвестиционный анализ, инновационный анализ, диагностический анализ, анализ собственного финансового состояния и его деловых партнеров, стратегический анализ, маркетинговый анализ, функционально-стоимостной анализ.

MODERN ECONOMIC ANALYSIS AND ITS MAIN TYPES

Summary. The article deals with the problem issues of the main types of modern economic analysis and their application. The types of modern economic analysis that are most often used in practice, namely economic analysis, operational analysis, investment analysis, innovation analysis, diagnostic analysis, analysis of its own financial state and its business partners, strategic analysis, marketing analysis, functional-cost analysis. The justification for applying each of these types of economic analysis and their characteristics is presented. It is established that in separate scientific researches new terms and phrases, characterizing economic analysis, are discussed in theoretical direction and practically are not used in practice. It has been established that such species are potential analysis, ontological analysis and epistemological analysis.

Key words: economic analysis, types of economic analysis, modern economic analysis, operational analysis, investment analysis, innovation analysis, diagnostic analysis, analysis of its own financial state and its business partners, strategic analysis, marketing analysis, functional-cost analysis.

УДК 336.26

Щур Р. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

Shchur R. I.

*PhD in Economics, Associate Professor
Department of Finance
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*

ФІНАНСИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. У статті розглянуто підходи до визначення місцевого самоврядування, на базі чого запропоновано авторське тлумачення цієї дефініції з урахуванням сучасних умов децентралізації. Окремо виділено питання інституційного аналізу будови сучасних територіальних громад. Представлено інституційну структуру територіальної громади як суб'єкта фінансових відносин. Досліджено теоретичні основи формування фінансового потенціалу територіальних громад. Надано авторське визначення фінансового потенціалу територіальної громади.

Ключові слова: децентралізація, територіальна громада, інституційне середовище, трансакційні витрати, фінансовий потенціал, компоненти фінансового потенціалу.